रंगेली नगरपालिका मोरङ्ग द्वारा प्राकाशित

रंगेली नगरपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड :८ संख्या : ११ मिति : २०८१/१०/१८

भाग २

रंगेली नगरपालिका

नेपालको संविधानको धारा २२६ तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन,२०७४ को दफा १०२ बमोजिम नगरकार्यपालिकाले बनाएको यो ऐन सर्वसाधारणको लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

रंगेली नगरपालिका फोहरमैला व्यवस्थापन कार्यविधि २०८१

नगरकार्यपालिका बाट स्वीकृत मितिः २०८१/०५/१२

रंगेली नगरपालिका फोहरमैला व्यवस्थापन कार्यविधि २०८१

प्रस्तावनाः नेपालको संविधानले स्वच्छ र स्वस्थ वातावरणमा बाच्न पाउने अधिकार प्रत्याभुत गरेको छ । वर्तमान परिपेक्ष्यमा सभ्यताको महत्वपूर्ण मापदण्ड सरसफाइ भएकोले र स्वस्थ रहनका लागि स्वच्छ वातावरणको आवश्यकता पर्ने भएको हुँदा प्रदुषणमुक्त वातावरण कायम राखी यस नगरको दिगो विकास गर्नका लागि सरसफाइ र फोहरमैला व्यवस्थापन महत्वपूर्ण पक्षका रुपमा रहेको छ । रंगेली नगरपालिका क्षेत्रमा भएको बढ्दो शहरीकरणका कारण रंगेली नगरपालिका वजार क्षेत्रको फोहरमैलाको उत्पादनमा तीब्र गतिमा बढोत्तरी भएको, वडावासीहरुको फोहर व्यवस्थापन तथा सरसफाइ सम्बन्धी सचेतना अभिवृद्धि गर्न, फोहरमैला व्यवस्थापनमा निजी क्षेत्र र टोल विकास संस्था तथा नागरिक समाजको संलग्नता स्थापित गर्न, समुदायको चासो र संलग्नतामा अभिबृद्धि गर्न, फोहर संकलन देखि व्यवस्थापन सम्मका सबै कार्यहरु सम्बन्धी पर्याप्त जानकारी दिन, फोहरको बर्गीकरण उपयुक्त र प्रभावकारी तबरले गर्न, अस्पतालजन्य फोहर र प्लास्टिकजन्य फोहरहरुको व्यवस्थापनमा सरलता ल्याउन, फोहर व्यवस्थापनमा साझेदार परिचालित गर्न तथा यस संम्बन्धी प्रर्याप्त नीतिगत तयारी र स्पष्ट कार्य योजनाको आवश्यकता देखिएकाले नगरपालिकाले स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा १२ उपदफा २ (ग) ११ वमोजिम वडा समितिलाई दिएको अधिकारलाई कार्यान्वयनमा सहजता ल्याउन स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ११ को उपदफा ७ ले र फोहरमैला व्यवस्थापन ऐन २०६८ को दफा ५१ (२) दिएको अधिकार प्रयोग गरी रंगेली नगरपालिका फोहरमैला व्यवस्थापन कार्यविधि २०८१ तर्जुमा गरी लागु गरेको छ ।

परिच्छेद -१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : १ यस कार्यविधिको नाम रंगेलीनगरपालिका फोहरमैला व्यवस्थापन कार्यविधि २०८१' रहनेछ ।

२. यो कार्यविधि रंगेली नगरपालिका कार्यपालिकाले स्वीकृत गरेको मितिदेखि लागु हुनेछ

२. परिभाषा : १. विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,

(क) संविधान" भन्नाले नेपालको संविधान सम्झनु पर्छ ।

(ख) स्थानीय तह' भन्नाले नेपालको संविधानको धारा ५६ को उपधारा ४ बमोजिमको नगरपालिका सम्झनुपर्छ ।

(ग) “कार्यपालिका भन्नाले रंगेली नगरपालिका सम्झनु पर्छ ।

(घ) प्रमुख' भन्नाले रंगेली नगरपालिका नगरकार्यपालिका प्रमुखलाई सम्झनु पर्छ ।

(ङ) उपप्रमुख'भन्नाले रंगेली नगरपालिका नगरकार्यपालिकाको उपप्रमुखलाई सम्झनु पर्छ ।

(च) कार्यपालिका सदस्य' भन्नाले रंगेली नगरपालिका नगरकार्यपालिकाको सदस्यलाई सम्झनु पर्छ ।

(छ) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत' भन्नाले रंगेली नगरपालिका नगरकार्यपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सम्झनु पर्छ।

(ज) विषयगत शाखा' भन्नाले रंगेली नगरपालिकाको कार्यालय अन्तगतको विषयगत शाखालाई सम्झनु पर्छ ।

(झ) “समिति' भन्नाले रंगेली नगरपालिकाको कार्य सम्पादन नियमावली द्वारा गठित समिति समितिहरुलाई सम्झनु पर्छ ।

(ञ) कार्यविधि भन्नाले रंगेली नगरपालिकाको फोहरमैला व्यवस्थापन कार्यविधि २०७९ बुझ्नुपर्छ ।

(ट) “ननगरपालिका' भन्नाले रंगेली नगरपालिका बुझ्नुपर्छ ।

(ठ) “ऐन" भन्नाले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ बुझ्नुपर्छ ।

(ड) 'फोहरमैला' भन्नाले घरेलु फोहरमैला, औद्योगिक फोहरमैला, रासायनिक फोहरमैला, स्वास्थ्य संस्थाजन्य फोहरमैला वा हानिकारक फोहरमैला सम्झनु पर्छ र सो शब्दले तत्काल प्रयोग हुनु नसक्ने अवस्थामा रहेका, गाडी मर्मत र गाडी धुलाईबाट निस्केका, तरकारी बजारबाट निस्केका, फालिएका वा सडेगलेका, वातावरणमा ह्रास आउने गरी निष्काशन गरीएको ठोस, तरल, ग्यास, लेदो, धुवाँ, धुलो, विद्युतीय तथा सूचना प्रविधिका लागि प्रयोग भएका सामाग्रीहरु लगायतका पदार्थ वा त्यस्तै प्रकारका अन्य वस्तुहरु वा अनधिकृत रुपमा सार्वजनिक स्थलमा टाँसिएका पोष्टर, पम्पलेट र नेपाल सरकारले समय समयमा नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी फोहरमैला भनी तोकिदिएको अन्य वस्तु समेतलाई जनाउनेछ ।

(ढ) हानिकारक फोहरमैला' भन्नाले प्राकृतिक वातावरणमा हास ल्याउने, मानव तथा अन्य प्राणीको स्वास्थ्यमा हानि नोक्सानी पुर्‍याउने विभिन्न रुपमा निष्काशित वस्तु, पदार्थ तथा रेडियो विकिरण सम्झनु पर्छ ।

(ण) रासायनिक फोहरमैला भन्नाले यथास्थितिमा प्रयोग हुन नसक्ने जुनसुकै स्रोत तथा प्रक्रियाबाट निस्केका मानव स्वास्थ्य जीव, जन्तु एवं वातावरणमा प्रतिकूल असर पार्ने सम्पूर्ण रासायनिक पदार्थहरु वा समय समयमा नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी रासायनिक फोहरमैला भनी तोकेको ठोस, तरल, धुलो, लेदो, ग्यास लगायतका पदार्थ वा वस्तुदुलाई सम्झनु पर्छ ।

(त) स्वास्थ्य संस्थाजन्य फोहरमैला भन्नाले अस्पताल, पोलिक्लिनिक, क्लिनिक, फार्मेसी, औषधी पसल, ब्लड बैङ्क, प्याथोलोजिकल प्रयोगशाला पशु-स्वास्थ्यजन्य संस्था वा स्वास्थ्य अनुसन्धान केन्द्रबाट उत्पादन तथा निष्काशन हुने हानिकारक फोहरमैला सम्झनुपर्छ ।

थ) वडा भन्नाले रंगेली नगरपालिकाका वडाहरु सम्झनुपर्छ ।

परिच्छेद - २

फोहरमैला निर्देशक तथा व्यवस्थापन समिति

३.फोहरमैला व्यवस्थापन सम्वन्धि निर्देशक र व्यवस्थापन समितिको गठनः

१. नगरको फोहरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य सुचारु एवं सुव्यवस्थित ढंगले संचालन गर्न आवश्यक निर्देशन एवं सहजीकरण गर्न नगरपालिकामा देहायनुसारको निर्देशक समिति गठन गरिनेछ ।

(क) नगर कार्यपालिका प्रमुख - अध्यक्ष

ख) नगर कार्यपालिका उप प्रमुख -उपाध्यक्ष

(ग) प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत - सदस्य

घ) वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन समिति संयोजक - सदस्य

ङ) वडा अध्यक्ष (सम्वन्धित वडाको वडा अध्यक्ष)- सदस्य

च) बातावरण क्षेत्रका अनुभवी प्रवुद व्यक्ति वा सरसफाई अभियान्त मध्ये कार्यपालिका प्रमुखले तोकेको व्यक्ती- सदस्य

छ) उद्योग वाणीज्य संघको अध्यक्षले तोकेको प्रतिनिधि वा विषयगत संयोजक - सदस्य

ज) नगर क्षेत्रको ट्राफिक कार्यालयको प्रमुख - सदस्य

झ) ईलाका प्रशासन कार्यालय अधिकृत प्रतिनिधि- सदस्य

ट) फोहरमैला व्यवस्थापन हेर्ने विषयत शाखा प्रमुख - सदस्य सचिव

२. वडाको फोहरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य सुचारु एवं सुव्यवस्थित ढंगले संचालन गर्न आवश्यक व्यवस्थापन एवं नियमन गर्न वडास्तरमा देहायनुसारको फोहर मैला व्यवस्थापन समिति गठन गरिनेछ ।

क) वडा अध्यक्ष वा निजले तोकेको वडा सदस्य -संयोजक

ख) वडा समितिले तोकेको १ जना वडा सदस्य -सदस्य

ग) टोल विकास संस्थाको अध्यक्ष मध्येबाट १ महिला र पुरुष गरी २ जना -सदस्य

घ) वडा समितिले तोकेको समाज सेवि वुद्धिजिवि वा सरसफाई अभियन्ता मध्येवाट १ जना -सदस्य

ङ) वडा समितिले तोकेको स्थानिय व्यापारी प्रतिनिधि प्रतिनिधि १ जना -सदस्य

च) वडाको सरसफाई कार्यमा संलग्न नीजि क्षेत्रको प्रतिनिधि १ जना-सदस्य

छ) नगरपालिका कार्यालयको सरसफाई उपशाखा प्रमुख वा सरसफाई निरिक्षक -सदस्य

ज) वडा सचिव -सदस्य सचिव

३. निर्देशक समितिको बैठक आवश्यकता अनुसार वस्ने छ । बैठक समितिको अध्यक्षको आदेशले सदस्य सचिवले बोलाउने छ ।

४. फोहर भैला व्यवस्थापन समितिको वैठक महिनाको एक पटक बस्नेछ । फोहरमैला व्यवस्थापन समितिको सम्पूर्ण सदस्य संख्याको कम्तीमा ५१ प्रतिशत सदस्य उपस्थित भएमा बैठकको गणपूरक संख्या पुगेको मानिने छ । बैठकको निर्णय संयोजकले प्रमाणित गरी वडा समितिमा राख्नुपर्नेछङ र नगरपालिकामा वा निर्देशक समिति समक्ष पेश गर्नुपर्ने निर्णय भएमा वडा अध्यक्ष मार्फत नगरपालिकामा पठाउनु पर्नेछ ।

५. माथि (२) वमोजिम गठित समितिको संयोजक पूरुष भएमा वडा समितिले तोक्ने सदस्य महिला हुनु पर्ने वा महिला संयोजक भएमा वडा समितिले तोक्ने सदस्य पूरुष हुनु पर्नेछ ।

४. फोहरमैला व्यवस्थापन सम्वन्धि निर्देशक र व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारः

१. फोहरमैला व्यवस्थापन सम्वन्धि निर्देशक समितिको काम कर्तव्य र अधिकार

(क) फोहरमैला व्यवस्थापनका लागि आवधिक तथा वार्षिक योजनाहरु तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन मूल्याङ्कन र समीक्षा गर्ने ।

(ख) वातावरण संरक्षण र फोहरमैला व्यवस्थापन ऐन र नियमले दिएका अधिकार प्रयोग गरी आवश्यक कार्य गर्ने ।

(ग) फोहर व्यवस्थापनमा क्रमश स्यानिटरी ल्याण्डफिलको अवधारणा अनुसार कार्य गर्ने ।

(घ) ल्याण्डफिल साइट निश्चित समयपछि भरिने हुँदा भरिएका साइटहरुलाई पार्क, उद्यान, गार्डेन आदिका रुपमा विकास गर्ने तथा बैकल्पिक ल्याण्डफिल साइटहरुको खोजी गरी तिनीहरुको सम्भावनाको अध्ययन गर्ने ।

(ङ) फोहोर व्यवस्थापनमा गैर सरकारी संस्थाहरु, निजी क्षेत्र र समुदायहरुका संलग्नता बढाउन आवश्यक नीति तय गर्ने ।

(च) ल्याण्डफिल साइटको प्रभावित क्षेत्रका बासिन्दाको लागि विशेष कार्यक्रम संचालन गर्न श्रोतको व्यवस्थापन गर्ने ।

(छ) ल्याण्डफिल साइटलाई प्रदुषण शून्य बनाउन प्रयास गर्दै त्यसका नकारात्मक प्रभावहरुलाई न्यूनिकरण गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाउने ।

(ज) जैविक फोहरबाट उर्जा, कम्पोष्ट बायोग्यास एवं मल बनाउने तथा प्लाष्टिक, धातु आदिलाई पुन प्रयोग गर्न आवश्यक व्यवस्था गर्ने ।

(झ) फोहरमैला व्यवस्थापन तथा सरसफाइमा प्रचलित ऐन कानून तथा निर्देशिकाले तोकेको मापदण्ड पालना नगर्ने उपर आबश्यक कारबाहीका लागि निर्देशन गर्ने ।

(ञ) फोहरमैला व्यवस्थापन तथा सरसफाइमा लगाईएको शुल्कको समीक्षा गर्दै त्यसमा समयोचित पुनरावलोकन गर्न कार्यपालिका समक्ष प्रस्ताव पेश गर्ने ।

ट) फोहरमैला व्यवस्थापन सम्वन्धी काम गर्ने विभिन्न राष्ट्रिय/ अन्तर्राष्टिय संघ, संस्थहरुसँग समन्वय कायम गर्ने ।

२.फोहरमैला व्यवस्थापन समितिको काम कर्तव्य र अधिकार

(क) फोहरमैला व्यवस्थापन तथा वडालाई सफा र स्वच्छ वडा निर्माणका लागि अभियान र चेतनामूलक कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने ।

(ख) वडालाई वातावरण मैत्री तथा सफा र स्वच्छ वडा वनाउन आवश्यक बजेटको व्यवस्थापन गर्न पहल गर्ने ।

(ग) फोहरलाई श्रोतमै बर्गीकरण गर्ने व्यवस्था मिलाउन आबश्यक पहल गर्ने ।

(घ) बर्गीकृत फोहर मध्ये अग्र्यानिक फोहरबाट कम्पोष्ट मल, प्लाष्टिकजन्य फोहरबाट हस्तकलाका सामाग्री तथा अन्य प्रकृतिका फोहरलाई तीन आर (3R: Reduce, Reuse and Recycle) को अवधारणा अनुसार व्यवस्थापन गर्ने ।

(ङ) फोहरमैला व्यवस्थापनका लागि आवश्यक पर्ने स्रोत साधन र जनशक्तिको व्यवस्था गर्ने ।

(च) फोहरमैला व्यवस्थापन तथा सरसफाइमा लगाईएको शुल्कको समीक्षा गर्दै त्यसमा समयोचित पुनरावलोकन गर्न निर्देशक समिति समक्ष सिफारिश गर्ने ।

(छ) फोहरमैला व्यवस्थापनमा प्रभावकारिता ल्याउन टोल विकास संस्था सँग सहकार्य गर्दै विशेष कार्यदल गठन गरी परिचालन गर्ने ।

(ज) फोहर संकलन र व्यवस्थापन सेवा क्षेत्र विस्तार तथा सेवा प्रवाहमा सुधारका लागि आवश्यक कार्य गर्ने ।

(झ) फोहरबाट जनस्वास्थ्यमा पर्न सक्ने नकारात्मक असर न्यूनिरकणका लागि उपायहरुको खोजी गरी आवश्यक श्रोत व्यवस्थापन गर्प्ने ।

(ञ) स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ बाट प्रदत्त फोहर मैला तथा वातावरणसँग सम्बन्धित अधिकारहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने ।

(च) फोहरमैला व्यवस्थापन सम्वन्धी काम गर्ने जनशक्तिको व्यबस्थापन गर्न वडा तहसँग समन्वय गर्ने ।

परिच्छेद - ३

फोहरमैला व्यवस्थापन विधि प्रकृया

५.फोहरमैला कम उत्पादन गर्ने (१) कुनै व्यक्ति, संस्था वा निकायले कुनै काम कारोबार गर्दा उत्पन्न हुने फोहरमैला यथाशक्य कम गर्नु पर्नेछ ।

(२) आफ्नो क्षेत्र भित्र विसर्जन हुन सक्ने फोहरमैलाको विसर्जन वा पुन प्रयोगको व्यवस्था मिलाई बाँकी फोहरमैला मात्र निष्काशन गरी फोहरमैलाको परिमाणलाई घटाउनु प्रत्येक व्यक्ति, संस्था वा निकायको कर्तव्य हुनेछ । स्पष्टीकण -आफ्नो क्षेत्र भन्नाले निजी घर कम्पाउण्ड, औद्योगिक क्षेत्रको परिसर, अस्पताल वा स्वास्थ्य संस्थाको परिसर, औद्योगिक प्रतिष्ठानको परिसर लगायत फोहरमैला उत्पादन गर्ने व्यत्ति संस्था वा निकायको परिसरलाई सम्झनु पर्छ ।

६. फोहरमैलाको पृथकीकरणः (१) फोहर मैला व्यवस्थापन समितिले फोहरमैलालाई कम्तीमा जैविक र अजैविक लगायत विभिन्न प्रकारमा विभाजन गरी स्रोतमै छुट्यउने गरी तोक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम समितिले तोकिदिए अनुसार फोहरमैलालाई स्रोतमै छुट्याई सङ्कलन केन्द्र वा ढुवानी साधन सम्म पुर्‍याउने दायित्व त्यस्तो फोहरमैला उत्पादन गर्ने व्यक्ति, संस्था वा निकायको हुनेछ र यसको लागि नगरपालिका तथा वडा समितिसँग भएको प्रविधि, मालसामान, उपकरण, कण्टेनर आदि उपलब्ध गराउन समन्वय गरेमा लाग्ने शुल्क लिई सहयोग गर्न सक्नेछ ।

७. फोहरमैलाको निष्काशनः (१) फोहरमैला निष्काशनको समय, स्थान र तरिका फोहरमैला व्यवस्थापन समितिले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

(२) हानिकारक फोहरमैला वा रासायनिक फोहरमैला उत्पादन गर्ने व्यक्ति संस्था वा निकायले त्यस्तो फोहरमैला तोकिए बमोजिम व्यवस्थापन गर्नु पर्नेछ ।

(३) हानिकारक फोहरमैला वा रासायनिक फोहरमैला सङ्कलन केन्द्र वा स्थानान्तरण केन्द्रमा निष्काशन गरी पुनःप्रयोगमा आउने फोहरमैलामा मिसाउन पाइने छैन ।

(४) संरचना एवं घर निर्माण तथा मर्मत सम्भार गर्दा निश्कासित गर्दा निष्कने फोहरको व्यवस्थापन गर्नै दायित्व सम्वन्धित उद्रसजन कर्ताको हुनेछ तर उत्सर्जन कर्ताले वडाको फोहर संकलन गर्ने नीजि क्षेत्र वा वडालाई अनुसूचि १ मा तोकिए वमोजिमको शुल्क बुझाई सेवा लिन सक्नेछ ।

५) सडक एवं फुटपाथमा निर्माण सामाग्रि राख्दा अनुसूचि (१) मा तोकिए वमोजिमको शुल्क अग्रिम बुझाई तोकिए वमाजिमको समय सम्म वडा समितिको कार्यालयको अनुमति लिई राख सक्नेछ ।

६) वडा भित्र जथाभावी वर्कसप खोल्ने कार्यलाई निरुत्साहीत गर्दै फोहरमैला व्यवस्थापन समितिसँग अनुमति लिएर मात्र उचित ढंगबाट फोहर व्यवस्थापनको सूनिश्चितता गर्दै वर्कसप संचालन गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ, वडाले तोकेको स्थानमा वर्कसप संचालन गर्दै वर्कसपको फोहर कालो पानी एवं अन्य फोहरलाई नालामा नपठाई छुट्टै सोक्ता वनाई विर्सजन गर्नु पर्नेछ ।

७) नयाँ बन्ने घरको भान्सा र वाथरुमको पानी संभव भए सम्म घर कम्पाउउ भित्र सोक्ता बनाई व्यवस्थापन गर्न घरधनिलाई प्रेरित गर्ने घर कम्पाउण्ड भित्र व्यवस्थापन गर्न सम्भव नभएको भनि टोल विकास संस्थाले सिफारिस गरेमा पानी छानेर मात्र सतह ढल एवं नालिमा पठाउनु पर्नेछ ।

८.पशु पन्छी र घरपालुवा चौपाया पालन तथा व्यवस्थापन सम्वन्धि व्यवस्थाः

१) गाई भैसी, खसि बाख्रा र वोइलर कुखुरा फाराम संचालन गर्दै अनिवार्य रुपमा वडा समितिको अनुमति लिनु पर्नेछ । यस्ता प्रकारका व्यवसाय संचालन गर्नु पूर्व छर छिमेकको सहमति समेत अनिवार्य हुनु पर्ने । अनुमति लिई उल्लेखित पशु चौपाया र पन्छी पालन गर्नेले समेत सोको फोहर निश्कासन र व्यवस्थापन छर छिमेकलाई असर नपर्ने गरी नगरपालिकाले तोके वमोजिमको मापदण्ड वमोजिम गर्नु पर्नेछ । पशु चौपाया र पन्छीलाई सार्वजनिक बाटोमा बाध्न तथा छाड्न पाइने छैन ।

२) वडा नं.६ आसपासको ५०० मी भित्र वंगुर पालन निषेधको नगरपालिकाको निर्णयलाई निरन्तरता दिइने छ । साथै अन्य वडामा समेत वडसमितिको निर्णय बमोजिम तोकिएको क्षेत्रमा सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गरी बंगुर पालन निषेध गर्न सकिनेछ ।

३) वडा भित्र फेला परेका लावारीस मृत पशु पन्छीलाई वडाको फोहर ढुवानी साधनले ल्याण्डफिल साइटमा लागि उचित ढंगबाट विर्सजनको व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ । पशु धनि पहिचान भएमा मृत पशु लाई सम्वन्धित धनिले घर परिसरमा नै खाल्डो खनि व्यवस्थापन गर्न वडा कार्यालयले लगाउने छ तर स्वयंले व्यवस्थापन गर्न नसक्ने स्थिति भएमा वडा समितिलाई तोके वमोजिमको सेवा शुल्क वुझाई व्यवस्थापन गर्नु पर्नेछ । साना पशु पन्छिलाई वडा समितिको अनुमतिमा वार्ड भित्रका खाली ठाँउमा खाल्डो खनि व्यवस्थापन गर्न सकिनेछ ।

४) वडा भित्र मासु व्यवसाय सञ्चालन गर्ने व्यवसायीले निर्धारित गरिएको बधशालामा नै चौंपायाको बध गरि व्यवसाय सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।

९.शौचालयको दिसा एवं लेदो व्यवस्थापनः

१) शौचालय निर्माण कर्ताले जमिनको पानी प्रयोग नगर्ने स्थलमा सोक्ता टयांकी बनाउन सक्नेछ तर जमिनको पानीको लेवल माथि भएको अथवा जमिनको पानीको प्रयोग हुने क्षेत्रका शौचालयको सेफ्टीक टयांकी होल्डीङ. टयांक वा सेफ्टीक टयांक वनाउनु पर्नेछ । शौचालयको पानीलाई सतह ढलमा पठाउन पाइने छैन । यस प्रकारको कार्य गर्नेलाई दफा (११) मा तोकिए वमोजिमको जरिवाना हुनेछ ।

२) शौचालयको लेदो फाल्ने व्यक्ति फर्मको सम्पर्क नम्वर प्रत्येक टोल संस्था लाई जानकारी वडा कार्यालयले गराउनेछ र टोल संस्थाले आफ्ना सदस्यहरुलाई जानकारी गराई टयांकी भरिनु पूर्व नै सम्वन्धित सेवा प्रदायकलाई सम्पर्क गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

३) वडा समितिको कार्यालयले नीजि क्षेत्रको सहकार्यमा सक्सन टयांकर प्रवन्ध गरी सेवा प्रवाह गर्न सक्नेछ ।

४) सक्सन ट्यांर सेवा दिने सबै सेवा प्रदायकहरुले सेवा प्रदानका नगरपालिकामा सूचिकृत हुनुपर्नेछ ।

परिच्छेद - ४

फोहरमैला व्यवस्थापन सेवा शुल्क

१०. सेवा शुल्क उठाउनेः (९) वडा कार्यालयले फोहरमैला व्यवस्थापन गरे बापत सम्बन्धित व्यक्ति, संस्था वा निकायबाट सेवा शुल्क लगाई उठाउनेछ ।

(२) पहिलो आ.व.२०८२।८३ का लागि उपदफा (१) बमोजिमको शुल्कको दर अनुसूचि (१) मा उल्लेख भए वमोजिम हुनेछ । तत्पश्चात शुल्कको दर निर्धारण फोहरमैलाको परिमाण, तौल तथा प्रकृति र नगर सभावाट तोकिए बमोजिमका अन्य कुराहरुको आधारमा फोहरमला व्यवस्थापन समितिका परामर्शमा वडा समितिले तोकी निर्देशक समितिवाट स्वीकृत गराई वडा कार्यालयले उठाउनेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको शुल्क नगरपालिका वा सम्वन्धित वडा आफैले वा टोल विकास संस्था वा अन्य संघ संस्था, फर्म मार्फत समेत उठाउन सक्नेछ । यसरी सेवा शुल्क असूलीमा परिचालन हुने संस्था, फर्मलाई वडा समितिले नगरपालिकाको स्वीकृतीमा तोके वमोजिमको व्यवस्थापन खर्च उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।

(४) अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि वडा समितिवाट तोकिए बमोजिमका विपन्न वर्गलाई सेवा शुल्कमा तोकिए बमोजिम छूट दिन सकिनेछ भने वडावासीको आय स्तरका आधारमा अनूसूचि (१) मा उल्लेखित सरसफाई सेवा शुल्कमा छुट दिनु पर्ने वडा कार्यालयले आवश्यक ठानेमा निर्देशक समितिको सहमतिमा वडा कार्यालयल छुट दिन सक्नेछ

(५) यस दफा बमोजिम शुल्कबाट प्राप्त आम्दानी तथा फोहरमैला व्यवस्थापनमा निजी क्षेत्रलाई संलग्न गराउँदा प्राप्त हुने आम्दानी वडा समितिले छुट्टै हिसाव राखि नगरपालिकाको सर्वसञ्चित कोषमा जम्मा गर्नु पर्नेछ । सो रकम तोकिएको मापदण्डको अधीनमा रही वडाको फोहरमैलाको व्यवस्थापन, वातावरणीय संरक्षण तथा फोहरमैला व्यवस्थापन स्थल प्रभावित क्षेत्रको विकासमा न्ग्रपालिकावाट कार्यक्रम स्वीकृत गराई वडा समितिको कार्यालयले खर्च गर्नेछ ।

६.सेवा निलम्बन वा अन्त्य गर्न सक्ने (१) फोहरमैला व्यवस्थापन समितिको सिफरिसमा नगरपालिकाले दफा (१०) बमोजिमको सेवा शुल्क नबुझाउन सेवाग्राहीको फोहरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी र नगरपालिका वा सम्वन्धित वडाबाट उपलब्ध हुने अन्य सेवा निलम्बन वा अन्त्य गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा ६ (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि फोहरमैला व्यवस्थापन गर्न फोहरमैला व्यवस्थापन ऐन २०६८ दफा (१५) बमोजिम जिम्मेवारी पाएको व्यक्ति, संस्था वा निकायले यस कार्यविधिको दफा (१०) बमोजिमको सेवा शुल्क नबुझाउने सेवाग्रहीको फोहरमैला व्यवस्थापन

सम्बन्धी सेवा वडा कार्यालयको निर्देशनमा निलम्बन वा अन्त्य गर्न सक्नेछ र यसरी सेवा निलम्बन वा अन्त्य गरिएमा सोको जानकारी नगरपालिका वा वडा समितिलाई दिनु पर्ने ।

(३) उपदफा ६ (१) वा (२) बमोजिम सेवाको निलम्बन वा अन्त्य गरिएको अवस्थामा आफ्नो घरबाट उत्पादन हुने फोरेहरमैलाको व्यवस्थापन सम्बन्धित घरधनी आफैले गर्नु पर्नेछ ।

(४) सेवग्राहीले दफा (१०) बमोजिम बुझाउनु पर्ने सेवा शुल्क नबुझाएमा निज वा निजको एकाघरको परिवारका नाममा रहेको एकिकृत सम्पत्तीक वा व्यवसायकर खातामा प्रविष्ट गरी सेवा शुल्क असुल गरिनेछ ।

(५) सेवाग्राहीले दफा (१०) बमोजिम बुझाउनु पर्ने सेवा शुल्क बुझाएमा निजलाई पुनः सेवा प्रदान गरिनेछ ।

(६) कुनै पेशा व्यवसाय नगरी घर भाडामा लिइ वस्ने व्यक्तिले सेवा शुल्क बुझाउन अटेर गरेको हकमा सम्वन्धित घर धनिवाट असूलीको प्रकृया अगाडी बढाइने छ ।

परिच्छेद - ५

कसूर, सजाय तथा कार्वाही प्रकृया

११. कसूरः कसैले देहायको कुनै काम गरेमा फोहरमैला व्यवस्थापन ऐन २०६८ र यस कार्यविधि बमोजिम कसूर गरेको मानिने-

(क) फोहरमैला व्यवस्थापन समितिले तो?किदिएको समय र स्थान बाहेक अन्यत्र फोहरमैला निष्काशन गर्ने,

(ख) कण्टेनर वा फोहरमैला सङ्कलन केन्द्रमा राखिएको फोहरमैला अनधिकृत तवरले प्रयोग गर्ने,

(ग) फोहरमैला सङ्कलन केन्द्रमा राखिएको क टेनर तोडेफोड गर्ने, क्षति पुरयाउने, राखिएको स्थानबाट हटाउने वा सङ्कलन केन्द्रमा कुनै नोक्सानी पुरयाउने,

(घ) फोहरमैला व्यवस्थापन ऐन, २०६८ ऐन बमोजिम अनुमति नलिई फोहरमैला व्यवस्थापनको कार्य गर्ने,

(ङ) फोहरमैला व्यवस्थापनको लागि प्रदान गूभीरएको अनुमतिपत्रमा उल्लिखित शर्तहरु उल्लङ्घन गर्ने,

(च) फोहरमैला सङ्कलन केन्द्र, कण्टेनर वा फोहरमैला थुपार्ने ठाउँमा कुनै पनि किसिमको हानिकारक पदार्थ फाल्ने, राखे वा थुपार्ने

(छ) घर, कम्पाउण्ड तथा परिसरको फोहरमैला सडक वा अन्य सार्वजनिक स्थानमा राखे, फाल्ने वा थुपार्ने तथा घर एवं संरचना निर्माण एवं मर्मत संभार गर्नको लागि अनुमति वेगर सडक एवं फुटपाथमा राखेमा ।

(ज) फोहरबाट निस्केको दुषित पानी (लिचेट), वा शौचालयको लेदोलाई सतह ढल वा अन्य व्यक्तिको घर वा जग्गा प्रदूषित ग्राउने, अनुमति वेगर वर्कसप संचालन गर्ने तथा वर्कसपको फोहरपानी जथाभावि नालामा मिसाउने ।

(झ) सडक वा अन्य सार्वजनिक स्थानमा सरसफाई तथा फोहरमैला सङ्कलन गर्न नगरपालिका वा वडाले तोकेको समय वा सफाई गर्दाको समयमा त्यस्तो ठाउँमा कुनै पनि किसिमको सवारी साधन बिसाउने वा बिसाई राखेको सवारी साधन हटाउन इन्कार गर्ने,

(ञ) नगरपालिकाले तोकेको ठाउँमा बाहेक जनस्वास्थ्यमा प्रतिकूल असर पर्ने गरी सडक वा अन्य सावजनिक स्थानमा कुनै पनि किसिमको हानिकारक फोहरमैला राखे, फाल्ने, थुपार्ने वा निष्काशन गर्ने,

(ट) रासायनिक फोहरमैला, औद्योणीग्क्फोहरमैला, स्वास्थ्य संस्थाजन्य फोहरमैला वा हानिकारक फोहरमैला जथाभावी फाल्ने, राखे वा निष्काशन गर्ने वा गराउने,

(ठ) औद्योगिक प्रतिष्ठान वा स्वास्थ्य संस्थाले उद्योग वा स्वास्थ्य संस्थाबाट निस्कने हानिकारक फोहरमैला जथाभावी फाल्न वा गराउने, जलाउने,राखे वा निष्काशन गर्ने ।

(ड) फोहरमैला सङ्कलन, ढुवानी तथा फोहरमैला व्यवस्थापनमा बाधा अवरोध सिर्जना गर्ने,

(ढ) फोहरमैला सङ्कलन, ढुवानी तथा अन्तिम निष्काशन स्थलमा अवरोध, बन्द, घेराउ गर्ने वा फोहरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यमा हडताल गर्ने,

(ण) फोहरमैला अत्यधिक उत्पादन हुने वस्तु भनी नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी प्रतिबन्ध लगाएको कुनै वस्तुको उत्पादन तथा बिक्री वितरण गर्ने,

(त) फोहरमैला व्यवस्थापन ऐन २०६८ दफा (४४) विपरीत रासायनिक विषादीको आयात गर्ने वा म्याद नाघेको, समयावधि सकिएको औषधि नष्ट गर्प्ने जिम्मेवारी पूरा नगर्ने,

(थ) स्रोत मै फोरलेहरमैलाको पृथकीकरण नगरी दफा (६) को विपरीत फोहरमैला मिसाएर निष्काशन गर्ने,

(द) मरेको वा मारेको पशुपंक्षी र सोको लादी, प्वाँख, हड्डी तथा माछाको कत्ला आदि सार्वजनिक स्थल, सडक, गल्ली, चोकमा राख्रे, फाल्ने वा थुपार्ने ।

(ध) पैदल तथा सार्वजनिक यातायातका यात्रुले जथाभावी फोहर फाल्ने ।

(न) चुरोट तथा सुर्तिजन्य (पान गुटका आदि) जस्ता बस्तुको फोहर जथाभावी फाल्ने ।

(प) घर पालुवा पशु पन्छिलाई छाडा छाडने तथा अनुमति बेगर र व्यवसायि रुपमा पशु पन्छि पालन गर्ने तथा सडकमा वांध्ने बाध्ने कार्य गर्ने ।

१२. सजायः (१) दफा ११ को खण्ड (क) बमोजिमको कसूर गर्ने व्यक्तिलाई नगरपालिकाबाट खटाइएको अनुगमन टोलि वा वडा कार्यालयले पहिलो पटक भए पाँच सय रुपैयाँसम्म जरिबाना, सोही कसूर पटक पटक दोहोराएमा पटकै पिच्छे दोव्वर जरिवाना गरी फोरेहरमैला उठाउँदा लाग्ने खर्च समेत निजबाट असूल उपर गर्न सक्नेछ ।

(२) दफा ११को खण्ड (ख) र (झ) बमोजिमको कसूर गर्नेलाई नगरपालिका वा सम्वन्धित वडाले पाँच सय रुपैयाँ देखि तीन हजार रुपैयाँ सम्म जरिबाना गर्न सक्नेछ ।

(३) दफा ११ को ख ड (ग) बमोजिमको कसूर गर्नेलाई नगरपालिकाले दुई हजार पाँच सय रुपैयाँ देखि पच्चिस हजार रुपैयाँसम्म जरिबाना गरी कण्टेनर वा सङ्कलन केन्द्र व्यवस्थापन गर्न लाग्ने खर्च असूल उपर गर्न सक्नेछ ।

(४) दफा ११ को खण्ड (घ) र (ङ) बमोजिमको कसूर गर्नेलाई नगरपालिका वा सम्वन्धित वडा कार्यालयले पाँच हजार रुपैयाँदेखि पच्चिस हजार रुपैयाँसम्म जरिबाना गरी अनुमति नलिएसम्म त्यस्तो कार्य गर्न रोक लगाउनेछ भने शर्त उल्लघन गरी वडा कार्यालयलाई पूर्व जानकारी नदिई फोहर समयमा संङ्कलन नगरेको फोहर मैला व्यवस्थापन समितिले ठहर गरेकोमा उल्लेखित जरिवानाका अलावा अतिरिक्त फोहर व्यवस्थापन खर्च समेत सम्वन्धित पक्षवाट असूल गरिने छ ।

(५) दफा ११ को खण्ड (च) बमोजिमको कसूर गर्नेलाई नगरपालिका वा सम्वन्धित वडाले दुइ हजार पाँच सय रुपैयाँ देखि दश हजार रुपैयाँसम्म जरिबाना गर्न सक्नेछ र त्यस्तो वस्तु वा पदार्थबाट कुनै क्षति भइसकेकेको भए त्यस्तो क्षति बापतको रकम समेत कसुरदारबाट असूल उपर गर्न सक्नेछ ।

(६) दफा ११ को खड (छ), (ज) र (द) बमोजिमको कसूर गर्नेलाई नगरपालिका वा सम्वन्धित वडाले प्रथम पटक एक हजार रुपैयाँदेखि दश हजार रुपैयाँसम्म जरिबाना गर्न सक्नेछ सोही कसुर दोहोराएमा दोव्वर जरिवाना गरिनेछ ।

(७) दफा ११ को खण्ड (ञ) बमोजिमको कसूर गर्नेलाई नगरपालिकाले पाँच हजार रुपैयाँदेखि पचास हजार रुपैयाँसम्म जरिबाना गर्न सक्नेछ ।

(८) दफा ११ को खण्ड (ट), (ठ) र (त) बमोजिमको कसुर गर्नेलाई नगरपालिकाले दुइ हजार पाँचसय रुपैयाँ देखि पच्चिस हजार रुपैयाँसम्म जरिबाना गर्न सक्नेछ र सोही कसूर पुनः गरेमा पहिलो पटक गरेको जरिबानाको दोब्बर जरिबाना गरी प्रचलित कानून बमोजिम अनुमति रद्द गर्नको लागि सम्बन्धित निकायमा लेखी पठाउन सक्नेछ ।

(९) दफा ११ को खण्ड (ड) र (ढ) बमोजिमको कसूर गर्नेलाई नगरपालिकाले पाँच हजार रुपैयाँदेखि पच्चीस हजार रुपैयाँसम्म जरिबाना गर्न सक्नेछ ।

(१०) दफा ११ को खण्ड (ण) बमोजिमको कसूर गर्नेलाई नगरप्रमुखले पाँच हजार रुपैयाँदेखि दश हजार रुपैयाँसम्म जरिबाना वा फोहरमैला व्यबस्थापन ऐन २०६८ बमोजिम तीन महिनासम्म कैद वा दुवै सजाय गर्न सम्वन्धित निकायमा लेखि पठाउन सक्नेछ ।

(११) दफा ११ को खण्ड (थ), (ध) र (न)बमोजिमको कसूर ग्नर्‌ररलाई नगरपालिका वा सम्वन्धित वडाले प्रत्येक पटक एक सय रुपैयाँ र जरिबाना गर्न सक्नेछ साही कस्र पुनः गरेमा पत्यक पटक एक सय वढद्धि ग्री जरिवाना गर्न सक्नेछ ।

१२) माथि जे सुकै लेखिएको भएता पनि दफा (११) मा उल्लेखित कसुरहरु गर्नेलाई रु ५०००। सम्मको जरिवाना वडा समितिको कार्यालयले असुल गर्नेछ भने सो भन्दा माथिको जरिवानाका हकमा वडा समितिले जरिवाना प्रस्ताव गरी नगरपालिकामा सिफारिस गर्नेछ नगरपालिकाले जाँचबुझ गरी नगर प्रमुख समक्ष पेश गर्नेछ र नगर प्रमुखको निर्णय वमोजिम जरिवाना गरीने छ ।

१३) दफा ११को खण्ड (प) बमोजिमको कसूर गर्नेलाई नगरपालिका वा सम्वन्धित वडाले छाडा छाडीएका पशु पन्छि प्रति ज्यान रु ५०० सम्म र फर्मको हकमा प्रथम पटकका लागि रु २५०० सम्म जरिवाना गरी ३५ दिन भित्र हटाउने आदेश दिनेछ र सो म्याद भित्र न हटाएमा ३ महिना सम्म मासिक ५००० का दरले जरिवाना तत्पश्चात पनि नहटाएमा नगरपालिकाले फर्ममा वन्द गराई पशुपन्छि जफत गर्ने छ । सडकमा बांधिएका पशु चौपायाको हकमा प्रथम पटकका लागि प्रति ज्यान रु १००। दोश्रो पटक उक्त कार्य गरेमा ५००। तत्पश्चात समेत अटेर गरेमा पटकै पिच्छे दोब्वर जरिवाना वडा कार्यालय वा नगरपालिकावाट खटाइएको निरिक्षण टोलीले गर्ने छ ।

१३. सेवा सुविधा तथा ऋण कारोवार रोक्का गर्न सकिनेः (१) यस कार्यविधि बमोजिम तोकिएको सेवा शुल्क र दण्ड जरिवाना नबुझाउने वा बुझाउन अटेर गर्ने व्यक्तिको नगरपालिकाले उपलब्ध गराउने कुनै सेवा सुविधाको अतिरिक्त वियुत तथा टेलिफोन सेवा रोक्का गरिदिन तथा निजको नामको घर जग्गा बिक्री वा कुनै बैंकबाट भैरहेको ऋण कारोवार रोक्का गर्नको लागि फोहर मैला व्यवस्थापन समितिले न्गायरपालिकामा सिफारिश गरेमा नगरपालिकाले सम्बन्धित निकायमा लेखी पठाउन सक्नेछ । तर यसरी लेखी पठाउनु अघि सम्बन्धित व्यक्तिलाई सो सम्बन्धमा लिखित रुपमा जानकारी दिईनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम लेखी एमा त्यस्तो सेवा सुविधा रोक्नु सम्बन्धित निकायको कर्तव्य हुनेछ ।

परिच्छेद - ६

स्वास्थ्य संस्थाजन्य तथा हानीकारक फोहर ब्यवस्थापन

१४. स्वास्थ्य संस्थाजन्य फोहरमैलाको व्यवस्थापनः (१) स्वास्थ्य संस्था स्थापना गर्नको लागि प्रचलित कानून बमोजिम अनुमति दिने निकायले त्यस्तो स्वास्थ्य संस्था स्थापना तथा सञ्चालनको लागि अनुमति दिनु पूर्व फोहरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी उपयुक्त व्यवस्था गरे वा नगरेको यकिन गरी उपयुक्त व्यवस्था गरेको भएमा मात्र अनुमति दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम अनुमति दिँदा स्वास्थ्य संस्थाले फोहरमैला व्यवस्था सम्बन्धमा पालन गर्नु पर्ने विशेष शर्त वा कायम गर्नु पर्ने मापदण्ड समेत तोकिदिन सक्नेछ ।

१५. रासायनिक विषादी सम्बन्धी व्यवस्थाः (१) रासायनिक विषादीको आयात गर्दा तोकिए बमोजिमको मापदण्डको अधीनमा रही गनुपर्ने ।

(२) समयावधि सकिएको रासायनिक विषादी तोकिएको मापदण्डको अधीनमा रही नष्ट गर्ने जिम्मेवारी सम्बन्धित व्यक्ति वा संस्थाको हुनेछ ।

परिच्छेद - ७

प्रोत्साहन तथा सेवा ब्यवस्थापन

१६. पुरस्कार दिन सकिनेः (१) फोहरमैला व्यवस्थापनका लागि नवीनतम अवधारणाहरुको विकास गर्ने, त्यस्तो कार्यलाई प्रोत्साहित गर्ने तथा फोहरमला व्यवस्थापन कार्यमा योगदान गर्ने व्यक्ति वा संस्था वा फर्मलाई वडा स्तरीय सरसफाई समितिको सिफारिसमा नगरपालिका वा वडाले सरसफाई व्यवस्थापन विशष अनुदान वा सम्मान स्वरुप उपयुक्त पुरस्कार दिन सक्नेछ

(२) यस कार्यविधिको प्रतिकूल हुने गरी जथाभावी फोहरमैला राखने, थुपार्ने वा फाल्ने व्यक्तिको बारेमा प्रमाण सहित उजुरी दिने व्यक्तिलाई नगरपालिका वा सम्वन्धित वडाले सम्मान एवं न्गय पुरस्कार समेत दिन सक्नेछ ।

३) वडा समिति, टोल विकास संस्था र सरोकारवालाको संलग्नतामा निर्मित अनुसूचि (३) वमोजिमको सफा र स्वच्छ वडा निर्माणका लागि कार्य सूचिको कार्यान्वयन गर्ने गराउने सवै सरोकारवालाको कर्तव्य हुनेछ ।

१७. सरसफाई निरिक्षक तोक्नेः वडा कार्यालयले वडा भित्र भएको सरसफाई गतिविधि अनुगमन गर्न, सेवा शुल्क असूली गर्न, स्थलगत निरिक्षकणका आधारमा तोकिए वमोजिमको दण्ड सजाय प्रस्ताव गरी कारवाहीका लागि वडा कार्यालयमा पेश गर्न एक जना सरसफाई निरिक्षक तोक्ने छ | यसरी सरसफाई निरिक्षक तोक्न वडा कार्यालयमा जनशक्ति अभाव भएमा उठेको सेवा शुल्कवाट पारिश्रमिक दिने गरी कार्यपालिकाको स्वीकृती लिई सेवा करारमा नियूक्त गर्न वडा समितिको कार्यालयले सक्नेछ ।

१८. फिल्ड प्रतिवेदन पेश गर्नेः (१) वडाले फोहरमैला व्यवस्थापन, सफा र स्वच्छ वडा निर्माण गर्ने कार्यलाई प्रभावकारी बनाउँन अनुसुचि २ बमोजिमको ढाँचामा सरसफाई निरिक्षकले प्रत्येक दिनमा भए गरेको फोहरमैला व्यबस्थापन तथा सफा र स्वच्छ वडा निर्माण कार्यको प्रतिवेदन स्थलगत निरीक्षण गरी वडा सचिव समक्ष पेश गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ सो प्रतिवेदनको आधारमा सरसफाईको साप्ताहिक प्रग्तृी प्रतिवेदन वडा सचिव तयार गरी वडा अध्यक्षलाई दिनुपर्ने ।

२) वडा कार्यालयले मासिक रुपमा गरेको सरसफाई गतिविधि तथा सरसफा सेवा शुल्कको असुली प्रतिवेदन नगरपालिकामा महिना समाप्त भएको सात दिन भित्र दिनु पर्नेछ ।

१९. सरसफाई व्यवस्थापन नीजि क्षेत्र वा गैर सरकारी संस्थावाट गराउन सकिनेः

१. नगर कार्यपालिकाको निर्णय अनुसार सम्पूर्ण नगरको एकमुष्ट वा भिन्ना भिन्नै क्लष्टर वनाई कानून वमोजिम दर्ता भई सम्वन्धित कार्य गर्ने उद्देश्य भएका नीजि क्षत्र, गैर सरकारी संस्थावाट नगरको फोहर व्यवस्थापन गर्न सकिनेछ ।

२. सम्वन्धित नगरपालिका वा वडाले नीजि क्षेत्र, गैर सरकारी संस्था वा सामुदायिक क्षेत्रवाट सेवा लिनुपर्ने भएमा निम्न प्रकृया पुरा गरी फोहरमैला व्यवस्थापनको सेवा लिनु पर्ने छ ।

क) सेवा लिनुपर्ने क्षेत्रको विवरण, सेवा दिए वापत सेवा प्रदायकलाई उपलब्ध गराउन सकिने अनुदान रकम वा सहयोग वा सेवा प्रदायकवाट अपेक्षा गरेको रकम वा सहयोगको विवरण सम्वन्धित वडा समितिबाट लिई सोही आधारमा निर्देशक समितिको परामर्शमा नगर कार्यपालिकाको कार्यालयले कम्तीमा १५ दिनको स्थानिय पत्रिकामा प्रस्ताव आव्हान सूचना गर्ने ।

ख) सूचना वमोजिम प्राप्त प्रस्तावहरुलाई सार्वजनिक खरिद ऐन नियम वमोजिमको मूल्याकन समिति मार्फत मूल्यांकन गराई सारभूत रुपमा प्रभावकारी प्रस्तावलाई स्वीकृती गरी नगर कार्यपालिकाको कार्यालयले काम लगाउने

ग) नीजि वा गैर सरकारी संस्था क्षेत्रवाट फोहरमैला व्यवस्थापन सेवा लिदा सेवा लिएको क्षेत्रवाट अनिवार्य रुपमा अनुसूची (१) वमोजिमको सेवा शुल्क वडा कार्यालयले असूल गरी नगरपालिकाको संचित कोषमा दाखिलाको व्यवस्थापन गर्नु पर्नेछ ।

घ) फोहरमैला सेवा शुल्कवाट असूल भएको सेवा शुल्कबाट नीजि क्षेत्रले पाउने हिस्सा कटाई बाँकी रहेको रकम सम्वन्धित वडाको सरसफाई प्ररददन क्षेत्रमा नै वडा समितिको निर्णयानुसार लगानी गर्नुपर्ने छ ।

२०. खारेजी तथा बचाउः १. रंगेली नगर कार्ययालिकावाट स्वीकृत गरी विभिन्न वडाको फोहर व्यवस्थापनका लागि प्रयोगमा आएका कार्यविधिहरु यस कार्यविधि लागु भए पछि स्वतः खारेजी भएको मानिने छ तर पूर्व स्वीकृत भएका कार्यविधिहरुवाट भएका काम कार्वाहीहरु यसै कार्यविधि वमोजिम भएको मानिने छ ।

अनुसूचि १

दफा ७ (४) (५) र १० (२) (४) सँग सम्बन्धीत)

घर एंव व्यवसायिक फर्मले मासिक बुझाउनु पर्ने सरसफाई सेवा शुल्क				
सि.नं.	सेवालिनेको किसिम	सेवा शुल्क दर प्रति महिना		कैफियत
		न्युनतम	अधिकतम	
१.	प्रति घरधुरी	५०	१००	
२.	मर्मत तथा संम्भार सेवा तर्फ ग्यारेज सर्भिस			
क.	साईकल कुकर पंखा छाता स्टोभ मर्मत व्यवसायी	५०	१००	
ख.	घडी	५०	१००	
ग.	रेडियो साउ सिस्टम	१००	१५०	
घ.	टि.भि.	१००	१५०	
३.	मोटरसाईकल मर्मत तथा ग्यारेज सर्भिस मोटर पार्टस	३००	५००	
४.	शो रुम रिपेरिङ्ग' तथा सर्भिस सेन्टर सहित (प्रकृति हेरी सबै प्रकारका)	३००	५००	
५.	क्लिनिक तथा औषधी व्यवसायी			
क.	अस्पताल वा पोलिक्लिनिक	५००	१०००	
ख.	दाँत उपचार केन्द्र	३००	५००	
ग.	मेडिकल पसल	३००	५००	

घ.	सर्जिकल सामान बेच्ने पसल	३००	५००	
६.	दुग्घ व्यवसायी/डेरी	१५०	२००	
७.	टेलर्स	१००	१५०	
८.	सुनचाँदी व्यवसायी	५०	१००	
९.	भाँडा व्यवसायी	१००	१५०	
१०.	होटल व्यवसायी			
क.	सुविधायुक्त होटल तथा लज	५००	१०००	
ख.	मध्यम होटल तथा लज	२००	३००	
ग.	सामान्य होटल तथा लज	१५०	२००	
घ.	चिया नास्ता होटेल	१५०	२००	
ङ.	चाट पसल	१००	१५०	
११.	काँचो कपडा	१५०	२००	
१२.	रेडिमेट फेन्सी तथा जुता चप्पल	१५०	२००	
१३.	जुता चप्पल	१५०	२००	
१४.	उन व्यवसायी	२००	३००	
१५.	प्लाष्टिकजन्य पसल	५०	१००	
१६.	शैक्षिक संस्था नीजि तथा सामुदायिक विद्यालय कम्प्युटर तथा भाषा प्रशिक्षण	३००	५००	

	केन्द्रहरु			
१७.	सञ्चार सेवा केवललाईन नेटवर्क ईन्टरनेट सेवाप्रदायक स्थानिय टेलिभिजन एफ.एम.	१००	२००	
१८.	छपाइ तथा प्रकाशन (छापाखाना)	१००	२००	
१९.	वित्तिय सेवा तर्फ बैंक सहकारी बिमा कम्पनी मनि ट्रान्सफर			
क.	मनि ट्रान्सफर	५०	१००	
ख.	बैंक तथा वित्तिय निकाय	१५०	२००	
ग.	सहकारी तथा विमा	१००	१५०	
२०.	तरकारी तथा फलफूल व्यवसायी	१००	२००	
२१.	माछामासु पसल व्यवसायी	३००	५००	
२२.	हेयर सैलुन तथा व्युटी पार्लर व्यवसायी	१००	१५०	
२३.	कस्मेटीक पसल चुरा पोते पसल	१००	१५०	
२४.	मदिरा पसल	२००	३००	
२५.	आर्ट व्यवसायी	५०	१००	
२६.	मेटल वर्कसप	१५०	२००	

	ग्रिल सटर निर्माण तथा मर्मत			
२७.	स्टील फलाम आलमुनियम काठ फर्निचर कार्पेट व्यवसायी	१५०	२००	
२८.	मिल	१५०	२००	
२९.	किराना तथा पसल	१५०	२००	
क.	डिपाटमेन्टल स्टोर/होलसेल व्यापारी	२००	३००	
ख.	हार्डवेयर तथा सिमेन्ट	३००	५००	
ग.	सिसा पसल	२००	३००	
घ.	विद्युत सामाग्री पसल	२००	३००	
ङ.	एग्रोभेट पसल	५०	१००	
च.	कुखुरा चल्ला तथा दाना वितरण व्यापारी	१५०	२००	
	संरचना एंव घर निर्माण तथा मर्मत सम्भार गर्दा निष्कासित फोहोरको व्यवस्थापनकर्ता वडा कार्यालय वा निजी क्षेत्र वा टोल विकास संस्थालाई घरधनि वा फोहोर निष्कासनकर्ताले बुझाउनु पर्ने सेवा शुल्क			
१.	१ टिप्पर वा सो भन्दा कम भएमा		१०००	
२.	२ टिप्पर		२०००	
३.	३ टिप्पर		३०००	
४.	१ ट्याक्टर		६००	
५.	१ टेक्टर भन्दा		६००	

	बढी भएमा प्रति टेक्टर थप			

आज्ञाले
ओमकार प्रसाद न्यौपाने
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत